

Svoje organizatorske sposobnosti pokazao je i u borbi protiv pegavca u Sremu.

Sve do posljednjeg daha bio je svežeg duha i telesno vitalan. Iako je bio u dubokoj starosti, to se na njemu nije mnogo primećivalo. Njegova memorija je bila fenomenalna. Kada bi, još kratko vreme pred smrt, osvežavao uspomene, bez ikakvog naprezanja citirao je datume i imena u vezi s događajima od pre 60 i 70 godina. I diskutovao o opravdanosti ili neopravdanosti pojedinih akcija, kao da su one sada prisutne ili da se sada planiraju.

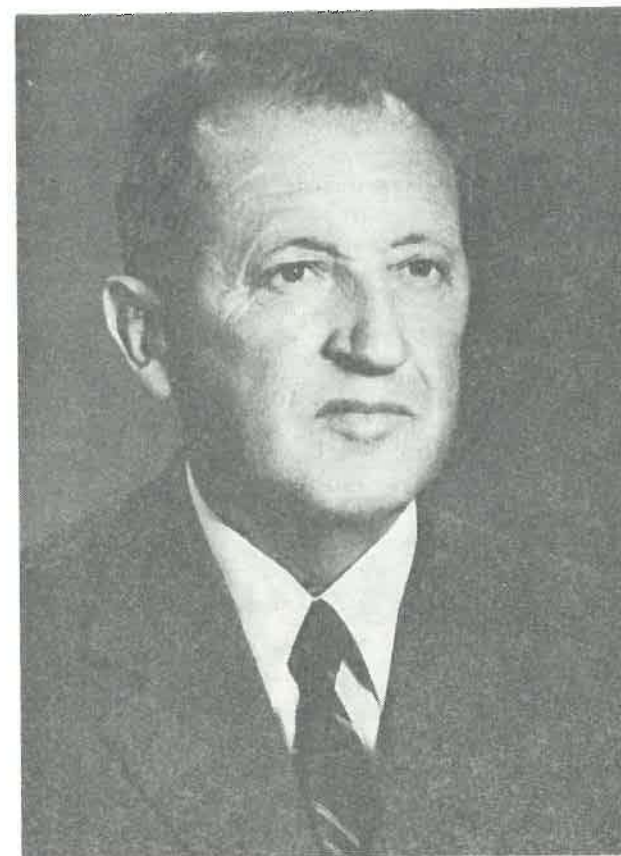
Kao čovek dr Jovan Popović je, u prvom redu, bio veliki humanista. U tom pravcu je vaspitan još u kući, a humanistička gimnazija — čijih se svih profesora rado sećao i o njima pričao i anegdote — produžila je nadgradnju u tom smislu. Njegova humanost se ogledala u svakom njegovom gestu, jer je sve radio za čoveka, i to za malog čoveka. On je sam sebe nazivao malim čovekom. Mišljenja sam da je i to jedan razlog više da se on može smatrati velikim čovekom, baš zbog te svoje, skoro bi se moglo reći, preterane skromnosti koja je dominirala uvek kada se radilo o njegovoj ličnosti i njegovim interesima. No, ne samo zbog toga! On je velik zbog svoje velike ljubavi za one koji pate i zbog toga što je celog sebe dao da im ublaži patnje.

Dr Jovan Popović je od osnivanja bio član Naučnog društva za istoriju zdravstvene kulture Jugoslavije. Za naučne sastanke dao je i dva rada iz te oblasti: »Prilog istoriji socijalno-medicinske delatnosti između dva svetska rata« i »Portret dr Laze Markovića«. No, on je na drugom polju, na polju zdravstvenog prosvetavanja, dao daleko više svojih radova, objavljenih u raznim časopisima, kao što su, na primer, »Zdravlje«, »Godišnjak Matice srpske« i dr., kao i u dnevnim listovima. U izdanju Higijenskog zavoda u Novom Sadu je 1957. god. izašla njegova knjiga »Prilog metodici zdravstvenog prosvetavanja«. Sve do pred smrt radio je na uspomenu iz borbe protiv pegavca 1915. god. Tako se, u radu, završio život jednog velikog radnika.

PRIM. DR MARTIN HORVAT
(21. X 1910 — 16. III 1972)

Nikola KORIN

MNOGI SU LIJEČNICI STVARALI TIHO I SKROMNO, MNOGI SU U svom svagdanjem životu rješavali dileme koje nisu drugi, a katkad ni njihovi suradnici zamjećivali. Neki su tek nakon smrti postali veliki. Neki su se namjerno žrtvovali da riješe upravo one dileme, koje su postale sačinjavale njihovog života.

Prim. dr Martin Horvat

Ako se sjetimo jednog tihog života s krajnjeg zapada naše zemlje, koji se rodio u selu Muretinci kraj Ptuja (Slovenija), a ugasio se za vazda u Ljubljani 16. III 1972. god., tada ćemo u njem sresti bogatstvo onih dilema koje ispunjavaju ne samo talentirane liječnike već istovremeno i osebnije intelektualce.

Prim. dr Martin Horvat, jedan od izuzetnih ortopeda i historičara medicine, ostavio nas je u naponu svoje snage. Rođen na proplancima slikovitih slovenskih vinograda na kraju prvog decenija našeg stoljeća otiskuje se kao dječak na Medicinski fakultet u Zagreb gonjen izuzetnom liječničkom ljubavi prema bolesnom čovjeku. Želio je postati običnim skromnim liječnikom, iako ga je unutarnji napor tjerao u pravcu kirurgije. U svom burnom životu zaustavlja se na području kirurške ortopedije, a zatim ulazi u nesmiljeni rat gdje njegova vještina i čvrsta vjera u slobodu socijalističkog čovjeka doživljava svoj trijumf u oslobođenoj Jugoslaviji. Taj izuzetni ratnik dospjeva najzad u Rovinj, oslobođeni grad koji je vadio za novim jugoslovenskim intelektualcima. Martin Horvat prihvaća Rovinj kao svoj grad, a rovinjski čovjek bez obzira na svoje nacionalno porijeklo prihvata svog novog primarijusa kao svog čovjeka. I tada se javljaju uspjesi za uspjesima u organizacionom i stručnom pogledu. Jugoslovenska ortopedija dobija u njem snažnog stručnjaka i izvanrednog organizatora. Međutim, njegovi su interesi mnogo širi. On juri kroz taj život krcat ideja i planova koje u cijelosti realizira u novim operativnim pristupima, u organizaciji simpozija sudske medicine, podvodne fiziologije, problema paraplegije i historije medicine. On otkriva patnje istarskog ratnika u NOR-u, sabire ostatke prognanih galiota, otkriva tajne istarskih kasteljera i okruglih kućica u koje istarski čovjek odlaže svoje oruđe. Naš nezaboravni drug je gotovo opsjednut zdravstvenom historijom svoje uže domovine Istre koja ga je posve pretopila u pomorca, ribara, studiosusa koji uz morske valove kao najljepšu pjesmu vječnosti stvara svoje jedinstvene zapise.

U Naučnom društvu za historiju zdravstvene kulture Jugoslavije on pronalazi jedan od svojih dragih puteva. Oživljava partizanske borbe i prezentira nam strane liječnike ratnike iz teških dana naše prošlosti. U svem svom djelovanju on ostaje tih, kao da ne želi biti u prvom planu. I kao iz neke nedokučive daljine on upire svoj pogled jednom svetioniku na kojem je zapisano: »Istina djeluje kasno, ali živi dugo.«

Puk. prof. dr Radoje M. TADIĆ
(28. V 1894—31. XII 1972)

Vera S. GAVRILOVIĆ

* Poslednjeg dana 1972. godine nečujno je otišao iz naših redova prof. dr Radoje Tadić, tiho i skromno kao što je i živeo.

RADOJE TADIĆ RODIO SE 29. V 1894. GODINE U VODNJU, SREZ smederevski, gde mu je otac u to vreme bio učitelj. Gimnaziju je učio i završio u Požarevcu sa odličnim uspehom.

Puk. prof. dr Radoje M. Tadić

God. 1912. učestvuje u Srpsko-bugarskom, a 1913. u Srpsko-turskom ratu kao dobrovoljac. Septembra 1913. izabran je za pitomca Ministarstva vojnog kraljevine Srbije za studije medicine i upućen u Francusku, u Nanci, gde je jula 1914. uspešno položio sve ispite na prvoj godini.